

אכן, כשבתחילת ימות הגשמים ירדו גשמים בנחת ולא בכח, שהם מועילים לצמחים ולא לאילנות, עדיין אין מתענים בשביל האילנות, כי עדיין לא הגיע הזמן שהאילנות צריכים לגשמים שלהם, ורק בהגיע הזמן שצריכים לגשמים המיוחדים לכל דבר, ולא באו, מתענים עליהם מיד תעניות חמורות.

כשלא ירדו גשמים לאילנות עד פרוס הפסח, [כלומר עד ימי הפסח], **מתענים עליהם מיד תעניות חמורות.**

וכשלא ירדו גשמים למלא בורות שיחין ומערות להשקות זרעים ובהמות עד פרוס החג, **מתענים עליהם מיד תעניות חמורות.**

וכשאין להם מים לשתות, בכל זמן שהוא, **מתענים מיד תעניות חמורות.**

וכל אלו שאמרנו, שכשהגיע הזמן להתענות עליהם, מתענים עליהם מיד, הכוונה שמתחילים להתענות ביום שני הסמוך להם, ומתענים שני חמישי ושני.

וכל הדברים הללו, **אין מתענים עליהם אלא באותו אפרכיא** [=מלכות] שצריכים שם למים הללו.

אסכרה

אסכרה היא מן מחלה שנקבעת בתוך פיו של אדם, ומת.

- בזמן שנדבקים בה הרבה, ומתים, מתענים ומתריעים שתיפסק.

- ובזמן שאין נדבקים בה, ולא מתים, אין מתענים ומתריעים עליה.

נראה גובאי או חגב

לדעת תנא קמא – אם נראה אפילו מעט גובאי [=מין של ארבה], בידוע שעתידים לבוא הרבה, ויכלו את התבואה, ולכן **מתענים ומתריעים** לבטל המכה. **אבל אם נראה חגב**, אין זה סימן שיבואו הרבה, כי מעט חגבים מצוים תמיד, **ואין מתריעים.**

ולדעת רבי שמעון בן אלעזר – גם כשנראה חגב, יש לחוש שיבואו הרבה, **ומתענים ומתריעים על כך.**

תעניות על גשמים בשנה השביעית

כשצריכים מים למלא בורות שיחין ומערות, כדי שיהיו להם לשתות, **מתענים על כך**